

26.94x27.35	1/3	1 עמוד	24 שעות	ידיעות אחרונות -	15/07/2015	48770788-9
קונטרבטיביסטהתנועה הקונטרבטיבית - 24180						

"תתעוררו, אנחנו חיים במדינת הלכה"

הסיפור המקומם של נטלי לסקטרגר מדגים בדרך הכי כואבת את הכוח האדיר שיש לרבנות במדינת ישראל | יהודה שוחט | עמ' 4

26.76x31.83	2/3	4 עמוד	24 שעות	15/07/2015	48770794-6
קונטרבטיביה התנועה הקונסרבטיבית - 24180					

"אין לי שום כוונה להיכנע".
נטלי לסטרגר

כלואה

יהודה שוחט | צילום: אלכס קולומויסקי

היהודית שלי מבית, בפרוץ, הייתה נעימה, נינוחה ומכילה, ורק בארץ הרגשתי את ההקצנה הדתית", היא אומרת. "במובן הזה, התנועה הקונסרבטיבית החזירה אותי הביתה. היא הרבה יותר מכילה, יש ריבוי דרכים, פלורליזם, לא בוחנים את היהדות שלך על פי השאלה אם יש לך או אין לך כיפה. אתה יהודי, וזה הדבר הגדול. מחובר למסורת, לתיבות, להיסטוריה וגם להלכה, במובן כזה או אחר".

שנים אחדות חלפו, ונטלי פגשה את מי שהפך לבן זוגה האחרון. יחד הם החליטו להינשא על פי כללי ההלכה, אבל באופן פרטי. בלי להירשם כנשואים במרשם האוכלוסין. "הייתי בטוחה שזה יפתור אותי מהרבנות", היא אומרת. "אולי הייתי תמימה".

הבעיה הקטנה: על פי החוק בישראל, נישואים כאלה אסורים. מי שמקיים טקס כהלכה ללא רשות מבית הדין צפוי לעונשין בחוק (לפני חודשים אחרים תוקן החוק, וגם בני הזוג שמתחד תנים כך מסתכנים בענישה – י"ש).

"החלטנו ללכת על זה בכל זאת, מתוך הנחה שחודשים שמתחננים כך באמצעות רבנים קיצוניים יותר – לא נעששים", היא אומרת. "את הטקס שלנו ערך אדיר זיק ו'ל, יחד עם רב הקהילה שלי ברי שלזינגר. כך קיימנו טקס שגם ענה על דרישות ההלכה אבל גם על דרישת הזמן מבחינת המקום שלי בתהליך כאישה".

למרבה הצער גם מערכת היחסים

עו"ד בתיה כהנא דרור

עם החבר שלה שהתחיל להתחזק, וכשהם נפרדו אחרי כמה שנים הוא הלך לבית הדין הרבני וכפו עליה גט לחומרה", היא אומרת. "הגברים הם הפריבילגיים בסיפור הזה, ומדינת ישראל נותנת לבית הדין הרבני סמכות להוציא צו מעצר לאישה כמוני, שלא רשומה כנשואה במרשם האוכלוסין. בעצם, המדינה קובעת לבית הדין הרבני יש סמכות ללא גבול".

גט כהלכתו

לסטרגר, בת 48, רבה קונסרבטיבית ומרצה ליהדות בקהילות של התנועה, במכינות קדם-צבאיות ובכתי מדרש ליהדות וזכויות אדם, גדלה בפרוץ ואחר כך בישראל בבית דתי-לאומי. היא נישאה ונולדו לה שלושה ילדים (ומאו כבר נכד אחד), ואז הגיע הרגע שגרם לה להתרחק מהממסד הרבני. "חוויתי הגירושים, עם שלושה ילדים, בבית הדין הרבני, הייתה שבר גדול עבורי", היא מודה. "כשיצאתי משם נשבעתי שלעולם לא אדרוך בבית הדין הרבני שוב, בשום דרך. לא חשבת או שאהיה בזוגיות שוב, אבל אמרתי לעצמי שאם זה יקרה ונרצה להתמסד – נעשה את זה באופן פרטי ולא מוכה, כדי לא להיות כלואה".

בשנים שלאחר מכן גילתה נטיית את היהדות המסורתית. "החוויה

שרות אלפי ישראלים מתחננים ככל שנה לא דרך הרבנות. יש כאלה שעורכים טקס אזרחי בחו"ל ורק נרשמים במשרד הפנים, אחדים עורכים טקס בעל זיקה דתית באמצעות רב קונסרבטיבי או רפורמי אבל נרשמים רק כידועים כציבור. אבל מתברר שאלה וגם אלה, שבטוחים שבמקרה של גירושים הם פטורים מהיצינו בבית הדין הרבני, טועים.

נטלי לסטרגר, למשל, עשתה הכל, אבל באמת הכל, כדי לנתק מגע עם הממסד. לא התחתנה ברבנות, לא נרשמה כנשואה, וכיוון שהיא שומרת תורה ומצוות בדרכה, היא אפילו סיכמה עם בן הזוג שבמקרה שהסיפור יסתיים הם ילכו יחדיו לבית דין רבני של התנועה הקונסרבטיבית ושם יינתן הגט. בפועל, עומד קעת מעל לראשה צו שהוציא בית הדין הרבני ועל פיו היא עלולה להיעצר בכל רגע על ידי המשטרה. לבית הדין, מתברר, יש גם סמכות להטיל עליה קנסות או לעשות ככל העולה על רוחו. "אין לי שום כוונה להיכנע", היא אומרת. "אם צריך אני אצטרף לכלא. מקווה שידאגו לי שם לתנאים לפחות כמו שקיבל דרעי, באגף התורני שבו יכלאו אותי".

הסיפור של נטלי מטריד במיוחד, משום שעל פי הרישומים של מדינת ישראל היא כלל לא נישואה. ועדיין, הסמכות בעניין גירושיה ניתנה באופן בלעדי לממסד הרבני שממנו היא כה ביקשה להתרחק. "פנתה אליי לאחרונה מישהי שרק גרה

אחרי שעברה חוויה משפילה ברבנות בגירושיה הראשונים, נטלי לסטרגר נשבעה שלא תחזור לשם לעולם. את נישואיה השניים ציינה בטקס דתי פרטי ואפילו לא נרשמה במשרד הפנים. אבל כשנפרדה מבן זוגה, התברר לה שלבית הדין הרבני יש בכל זאת סמכות לרדוף אותה, כולל צווי מעצר ועיכוב יציאה מהארץ. וכן, היא נשבעת שתכנס לכלא לפני שתדרוך ברבנות

26.86x15.34	3/3	עמוד 5	ידיעות אחרונות - 24 שעות	15/07/2015	48770812-7
קונטרבטיביהתנועה הקונטרבטיבית - 24180					

כיה", היא אומרת. "אבל הגענו למצב של חוסר ברירה. לא רואה פתרון אחר".

על הטיעון האורתודוקסי, שגט ברבנות זו הדרך היחידה למנוע ממזורות, אומרת נטלי: "החרדים גם ככה לא רוצים להתחתן איתי. במשך אלפי שנים שנה כל קהילה ניהלה רישום, או גם עכשיו נהלו רישום. מדינת ישראל רק הולכת אחורה. את המעט שבמעט שאלי בן דהאן שינה, בזכות תנועות כמו 'קולך', 'מבוי סתום' וקואליציות למען עגונות, החזירה עכשיו הממשלה שבעתיים לאחור. אני לא נגד היהדות. אני עצמי שומרת תורה ומצוות, ומדינת ישראל צריכה להכיר בזה שיש כמה דרכים".

יזהר הס, מנכ"ל התנועה המסורתית בישראל מוסיף: "המקרה של נטלי הוא לא מקרה קיצוני, הוא יכול לקרות לכל אלה שחשבו ועקפו את הרבנות ונישאו שלא באמצעותה. הנה, ביציאה מהקשר היא אורבת לכם, בלי לשאול אתכם דבר, פשוט מפני שהחוק הישראלי העניק לה את הכוח הדורסני הזה שלא קיים בשום מקום בעולם המערבי. הפוליטיקאים שמתעלמים מהעניין, על אף התמיכה הציבורית הרחבה בנישואים אזרחיים בישראל נוהגים ברשעות ממש. שתיקת הפוליטיקאים היא חרפה שרק כניסה של נטלי לכלא תהיה גדולה ממנה".

גורם ברבנות שמכיר את פרטי המקרה מקרוב מסביר לעומת זאת כי על פי החוק במדינת ישראל הרבנות היא הגוף היחיד שמוסמך לטפל בענייני גירושים במקרה ואחר הצדדים פונה אליהם כמו בסיפור שמובא בכתבה. ●

"כשקיבלתי את הצו צחקתי", מודה לסטרגר, "אבל אז עורכת הדין שלי הסבירה לי שזה רציני לגמרי ושמעכשיו בכל רגע יכולים לעצור אותי. אני מתכוונת ללכת עם זה לבג"ץ. תדע כל אישה ויידע כל איש, לפני שהם הולכים לברית הזוגיות, מה עומד מולם ובאיזו מדינה הם חיים. תתעוררו, זאת לגמרי מדינת הלכה, שבה ההגדרה ההלכתית גוברת על ההגדרה האזרחית".

בתיאור דרוו, מנכ"לית "מבוי סתום" שמ"טפל במסורבות גט ועגונות ודתייה אורתודוקסית בעצמה, הייתה חריפה יותר. "עד היום הנחנו שאם אתה לא רשום ברבנות, בית הדין מוגבל ביכולת להגיע אליך", היא אומרת. "טעינו. זו אינקוויזיצייה, רדיפה על רקע דתי. הגבילו לנטלי את חופש התנועה, הוציאו נגדה צו. זה אינקוויזיטורי. איך הם בכלל יודעים שהיא לא התחתנה, לצורך העניין, בחתונה בודהיסטית? זה הרי לא רשום בשום מקום".

עו"ד כהנא דרור כבר הספיקה להגיש לבית הדין בקשת ערעור על צו המעצר, בקשה שנדחתה. בשלב הבא היא מתכוונת לכפור בסמכותו של בית הדין, ואם גם זה לא יעזור תוגש עתירה לבג"צ בדרישה לפרש בצמצום את סמכויות בית הדין הרבני. "כציונית דתית וממלכתית, אני האחרונה שאקרא להפסיק לחלוטין את רישום הנישואים והגירושים כי זו בעצם קריאה לאנרי"

ומיר לאחר מכן צו מעצר. "כשקיבלתי אותה צחקתי", היא מודה, "אבל אז עורכת הדין שלי בתהליך, בתיאור דרוו מ'מבוי סתום', הסבירה לי שזה רציני לגמרי ושמעכשיו בכל רגע יכולים לעצור אותי ואצטרך להשתחרר בערבות. אמרתי לה שאין לי כוונה כזאת, ושבלתי לחשוב פעמיים אני אלך לכלא. אני גם מתכוונת ללכת עם זה לבג"ץ. תדע כל אישה ויידע כל איש, לפני שהם הולכים לברית הזוגיות, מה עומד מולם ובאיזו מדינה הם חיים. תתעוררו, זאת לגמרי מדינת הלכה, שבה ההגדרה ההלכתית גוברת על ההגדרה האזרחית".

בתיאור דרוו, מנכ"לית "מבוי סתום" שמ"טפל במסורבות גט ועגונות ודתייה אורתודוקסית בעצמה, הייתה חריפה יותר. "עד היום הנחנו שאם אתה לא רשום ברבנות, בית הדין מוגבל ביכולת להגיע אליך", היא אומרת. "טעינו. זו אינקוויזיצייה, רדיפה על רקע דתי. הגבילו לנטלי את חופש התנועה, הוציאו נגדה צו. זה אינקוויזיטורי. איך הם בכלל יודעים שהיא לא התחתנה, לצורך העניין, בחתונה בודהיסטית? זה הרי לא רשום בשום מקום".

עו"ד כהנא דרור כבר הספיקה להגיש לבית הדין בקשת ערעור על צו המעצר, בקשה שנדחתה. בשלב הבא היא מתכוונת לכפור בסמכותו של בית הדין, ואם גם זה לא יעזור תוגש עתירה לבג"צ בדרישה לפרש בצמצום את סמכויות בית הדין הרבני. "כציונית דתית וממלכתית, אני האחרונה שאקרא להפסיק לחלוטין את רישום הנישואים והגירושים כי זו בעצם קריאה לאנרי"

הזאת הגיעה לסיימה, ואז סיפרה לנטלי עורכת דינה אלה כאהן, שלמרות הסיכום המוקדם בין בני הזוג ולמרות שלא נרשמו כנישואים, היא לא מוגנת מפני פנייה של בן הזוג לשעבר לבית הדין הרבני. "התברר לי ש'חלו שינויים' ולא רק שבית הדין כבר כפה גט על ידועים בציבור, אלא שיש מרוץ סמכויות", היא אומרת. "לשמחתי לנו לא היה עניין של מזונות או ילדים, אבל אצל זוגות אחרים לבית הדין יש סמכות לדון גם בזה. זה אבסורד! הכוח הזה ניתן לבית הדין הרבניים בחוק משנת 1953", היא עולה לטונים גבוהים. "אפשר להשוות את המציאות בישראל בשנת 1953 למציאות שלנו היום?"

בעוד ענייני המזון נדונים בבית משפט, בזכות פנייה מהירה של נטלי, בן זוגה ניצל את ההזדמנות ודרש לדון בענייני הגט בבית הדין הרבני. לדיון הראשון, וגם השני, היא לא הגיעה, "אבל הגשתי להם אישורי מחלה", היא אומרת. "באמת קרסתי פיזית, בגלל העומס הרגשי הזה. ובלי קשר, קיוויתי שעד שאתאושש הפרוד שלי יירד מהרעיון הזה. הבעיה שלי היא שאני באמת רוצה גט על פי ההלכה, ואין לי שום עניין לעגן אותו או לסרב לקבל גט. אני רק לא מוכנה בשום פנים ואופן שזה יקרה בבית הדין הרבני. רק, כמו שסיכמנו, בבית הדין של התנועה המסורתית".

אנרכיה כפתרון

הטוויסט האחרון בעלילה הגיע בשבועות האחרונים, בתחילה בדמות צו עיכוב יציאה מהארץ

